
HYVÄÄ KOHTELUA KOSKEVA SUUNNITELMA

Osa Aroniityn omavalvontasuunnitelmaa

4. MAALISKUUTA 2026
KUMPUNIITTY OY / ARONIITYN ERITYISYKSIKKÖ
Loilantie 7, 33470 Ylöjärvi

Sisällys

Johdanto.....	2
Hyvä hoito, kasvatusta ja valvonta Aroniityssä.....	5
Mitä hyvä kohtelu sinulle tarkoittaa?	6
Miten hyvä ohjaaja sinun mielestäsi toimii?	6
Lapsen itsemääräämisoikeus	7
Rajoitustoimenpiteet	8
Rajoitustoimenpiteiden välttäminen	11
Rajoituksia saadaan käyttää vain, jos.....	11
Turvallisuudesta huolehtiminen	11
Rajoitusten käytön jälkeen.....	12
Oikeusturvakeinot.....	12
Sosiaaliasiavastaava	13

Johdanto

Lastensuojelulaki edellyttää, että lastensuojelulaitoksissa laaditaan yleinen hyvää kohtelua koskeva suunnitelma osana omavalvontasuunnitelmaa (2019/542, 61b§). Suunnitelman täytyy olla erillinen ja selkeä oma kokonaisuutensa, joka arvioidaan ja tarkastetaan vuosittain. Suunnitelman tarkoituksena on tukea lasten itsemääräämisoikeutta sekä luoda avoimuutta ja yhteisymmärrystä yhteisistä säännöistä ja toimintatavoista. Suunnitelmalla pyritään rajoitustoimenpiteiden käytön ennaltaehkäisyyn.

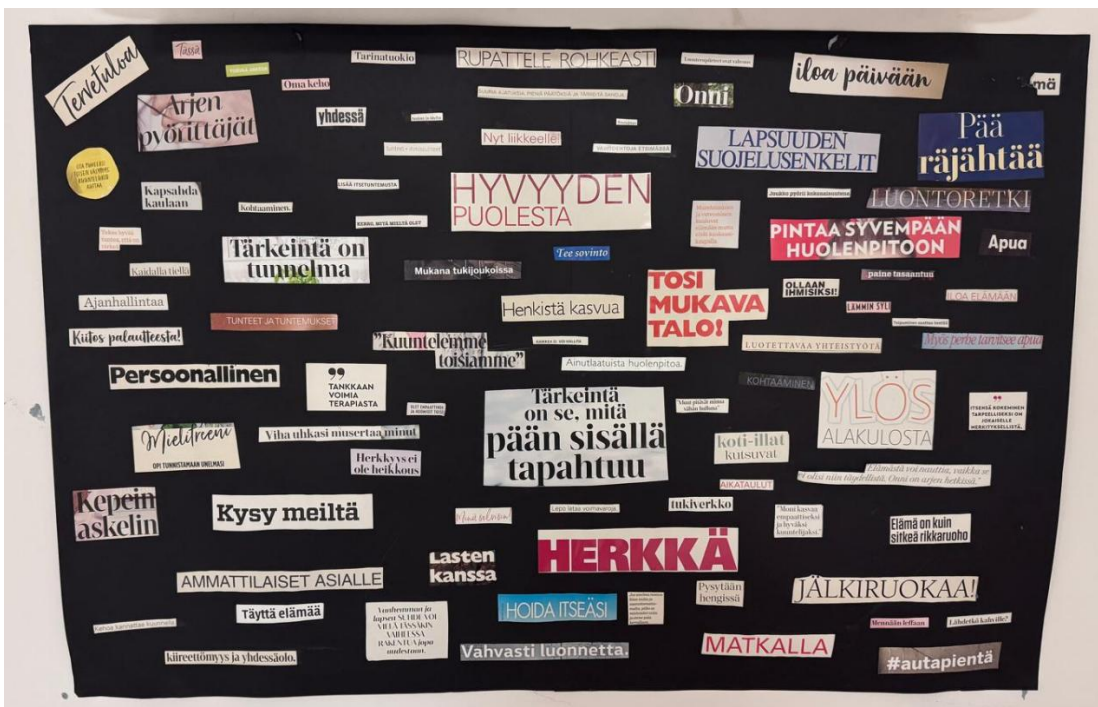
Aroniityssä Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma laadittiin ensimmäisen kerran joulukuussa 2019. Aroniityn lapset osallistuivat suunnitelman tekemiseen kertoen mielipiteensä kustakin teemasta ja mielipiteet huomioitiin suunnitelman laatimisessa. Valmis suunnitelma käytiin läpi yhdessä lasten kanssa ja se on ollut Aroniityssä kaikkien nähtävillä. Suunnitelma on myös toimitettu kunkin lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma on tarkastettu ja tarpeelliset päivitykset tehty tämän jälkeen noin vuoden välein. Päivitystyössä ja nuorten äänen tuojana on alkuvuosina ollut keskeisessä osassa lapsille tehdyt 10-kyselyt, jotka ajan saatossa ovat tiivistyneet viiteen keskeiseen kysymykseen:

- ❖ Viihdytkö lastenkodissasi?
- ❖ Voitko olla lastenkodissa oma itsesi?
- ❖ Koetko, että sinua kohdellaan samanarvoisesti muiden nuorten kanssa?
- ❖ Ovatko muut nuoret kivoja?
- ❖ Tuletko mielestäsi kuulluksi ja koetko mielipiteelläsi olevan vaikutusta?

Lisäksi lapsilta kerätään vuosittain sekä sijoituksen päättyessä asiakaspalautekysely.

Hyvää kohtelua koskevasta suunnitelmasta havainnollistui tauluksi kesällä 2022

Puun juurakko rakentuu niistä toimintaperiaatteista, joihin Aroniityn hoito ja kasvatus perustuvat. Näitä ovat lasten oikeudet, työtä ohjaavat lait ja asetukset, meidän arvot, ammattietiikka ja ihmiskäsitys. Puun runko vastaa kysymykseen *Mitä hyvä kohtelu tarkoittaa Aroniityn arjessa?*. Olemme ottaneet vuonna 2024 Aroniityssä käyttöön vuorovaikutteisen kehityopsykoterapian toimintamallin, DDP:n (Dyadic Developmental Psychotherapy), ja harjoittemme DDP:n mukaista PACE-asennetta ihmisuhteessa olemisen asenteena. Näin ollen hyvä kohtelu on myös leikkisää, hyväksyvää, uteliasta ja empaattista vuorovaikutusta. Puun latva on Aroniityn lasten näkemys siitä, mitä hyvä kohtelu heille tarkoittaa ja miten hyvä ohjaaja heidän mielestään toimii.

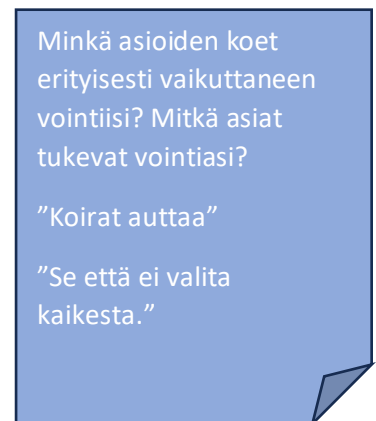
Kun kiintymyksen vuorovaikutussuhde toimii, on lapsen kokemus Mäyrä-aikuisen toiminnasta tällainen:

Aroniityn Hyvää kohtelua koskevaan suunnitelmaan ovat niin aikuiset kuin Aroniityn lapset miettineet, millaisin käytännöin ja toimintatavoin hyvä hoito ja kasvatus toteutuvat Aroniityssä. Suunnitelman vuosittainen päivitys toimii koulutuksellisenä keskusteluna henkilöstön kesken sekä avoimena kasvatuksellisenä keskusteluna lasten kanssa. Hyvin laadittu suunnitelma voi parhaimmillaan vähentää rajoitusten käytön tarvetta, mikä puolestaan lisää turvallisuuden kokemusta Aroniityssä.

Hyvä hoito, kasvatust ja valvonta Aroniityssä

- Arjen keskustelut
- Yksilöllinen kohtaaminen, jossa huomioidaan
  - tunteet
  - voimavarat
  - diagnoosit
  - ikätaso
- Omaohjaustyöskentely
- Lasten palaverit
- Ennakoitavuus ja suunnitelmallinen arki
  - viikko-ohjelma
  - yhteisten tekemisten suunnittelu yhdessä
  - selkeät rajat, struktuuri ja vuorokausirytmii tukevat kasvua ja kehitystä
- Tuki koulunkäyntiin ja yhteistyö oppilaitoksen kanssa
  - huomioidaan ja ymmärretään lapsikohtaiset syyt koulunkäyntivaikeuksien taustalla
- Lapsen tarvitseman hoidon ja palveluiden järjestäminen sekä yhteistyö hoitotahon kanssa
- Ruokatoiveiden huomioimisessa, ruuan valmistamisessa
- Oman huoneen sisustaminen omilla ja yhdessä hankittavilla tavaroilla
- Kodinomaisuus
- Harrastukset
- Merkkipäivien muistaminen
- Pelit ja leikit arjessa ja juhlapäivien yhteydessä
- Kirjaintaulut nuorista
- Hankintoihin vaikuttaminen ja osallistuminen
- Tunnetait - tunteiden tunnistamisen ja käsittelyn harjoittelua
- Rentoutus- ja aistivälineet
- Yhteiset ruokailut
- Työskentely perheen ja läheisverkoston kanssa
- Aikuiset
  - läsnä
  - turvaamassa lapsen yksityisyyttä ja omaa rauhaa
  - turvaamassa arjen jatkuvuutta ja turvallista kasvu ympäristöä
  - mukana yhteisissä tekemisissä
  - johdonmukaisia kasvattajia

Mitä hyvä kohtelu sinulle tarkoittaa?

Kaikki ihmiset olisivat toisilleen kohteliaita ja reiluja, pitää olla maltillinen ja armollinen

Lapselle annetaan karkkia ja rahaa karkkiin

Kuuntelee ja on läsnä

Kunnioittaa muita ja on empaattinen ja miettiä miltä muista tuntuu

Ei väkivaltaa, ei kiusaamista, ei valehtelua

Nuoren rajoja kunnioitetaan

Annetaan jokaisen olla oma itsensä

Nuorten vastauksia maaliskuussa 2026

Miten hyvä ohjaaja sinun mielestäsi toimii?

Antaa rahaa
Kunnioittaa rajoja
Vie Cartingiin
Empaattinen
Auttaa
Tuo Väiskin töihin
On läsnä
Antaa levätä
Kiltti
Keittää kahvia aamulla
Auttaa siivoamaan

Antaa siimaa (konkreettisesti jos oma siima loppuu, mutta myös silleen, että ei pidä liian tiukkoja rajoja vaan antaa nuoren itse kokeilla)
Tasavertainen kohtelu nuorten kesken
Tarvittaessa tarjoaa ratkaisuja, mutta muuten keskittyy kuuntelemiseen
Ohjaaja on hauska, huumorintajuinen: pienetkin vitsit auttavat arjessa
Kannustava
Yksilöllisesti otetaan huomioon tarpeet
Luottaa nuorelle (haarukan)

Nuorten vastauksia maaliskuussa 2026

Lapsen itsemääräämisoikeus

Osana hyvää kohtelua koskevaa suunnitelmaa Aroniityssä askarrettiin itsemääräämisoikeuden puu, jonka tarkoituksena on tehdä hyvä kohtelu näkyväksi lapsille, työntekijöille ja lasten perheille sekä muille vierailijoille. Puu kuvastaa lapsille tärkeitä itsemääräämisoikeuteen ja hyvään kohteluun liittyviä asioita

Vihreisiin lehtiin kirjoitetut asiat ovat sellaisia, joista lapset kokevat ja pitävät tärkeänä, että heillä on oikeus päättää. **Keltaisiin** lehtiin kirjoitetuista asioista aikuiset ja lapsi sopivat tilanteen ja lapsen yksilöllisen tilanteen ja tarpeiden mukaisesti. **Punaisiin** lehtiin kirjoitetut asiat ovat sellaisia, joiden toteutumisesta aikuisen täytyy viimekädessä kantaa vastuu. Nämä asettavat rajat yhteistoiminnalle ja niiden rikkominen saattaa johtaa rajoitustoimenpiteiden käyttöön.

Rajoitustoimenpiteet

Seuraavassa on pyritty luettelemaan Aroniityssä yleisemmin käytetyt rajoitustoimenpiteet niin, että ne ovat kirjoitettu helposti ymmärrettävään muotoon. Nuorella on aina mahdollisuus ja oikeus keskustella rajoitustoimenpiteistä ohjaajan tai johtajan kanssa ja saada tietoon kaikki rajoitustoimenpiteeseen vaikuttavat asiat.

Liikkumisvapauden rajoitus: Liikkumisvapauden rajoittaminen tarkoittaa, että lasta voidaan määräaikaisesti kieltää poistumasta laitoksen alueelta, laitoksesta tai tietyn asuinyksikön tiloista. Yhtäjaksoisesti rajoittaminen saa jatkua enintään 30 vuorokautta. Rajoittamista ei saa määrätä laajempaan eikä pidemmäksi ajaksi kuin lapsen hoito ja kasvatusta välttämättä edellyttävät. Toimenpide on lopetettava heti, kun se ei enää ole välttämätön tai sitä on lievennettävä, jos vähäisempi rajoittaminen riittää. Liikkumisvapauden rajoittamista koskevasta asiasta saa hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta. Muutosta saavat hakea 12 vuotta täyttänyt lapsi ja lapsen huoltaja. Päätöksessä tulee olla muutoksenhakuohje. Tämän lisäksi lapselle ja huoltajille on annettava ymmärrettävällä tavalla tietoa heidän käytettävissään olevista muutoksenhaku- ja oikeussuojakeinoista.

Henkilönkatsastus: Lapselle voidaan tehdä henkilönkatsastus, jos on perusteltua syytä epäillä, että hän on käyttänyt päihdyttäviä aineita. Henkilönkatsastus tarkoittaa, että epäilty käyttö selvitetään Aroniityssä puhalluskokeella, virtsanäytteellä tai sylkinäytteellä. Henkilönkatsastusta ei saa tehdä, eikä sitä tehtäessä saa olla läsnä lapsen kanssa eri sukupuolta oleva henkilö, ellei kyseessä ole terveydenhuollon ammattihenkilö. Tästä voidaan poiketa vain, jos toimenpiteen suorittaminen välittömästi on välttämätöntä lapsen tai toisen henkilön turvallisuuden varmistamiseksi.

Henkilöntarkastus: Henkilöntarkastuksella tarkoitetaan sen tutkimista, mitä lapsella on vaatteissaan tai vaatteiden ja ihon väliin kätkeytyneenä. Henkilöntarkastusta on muun muassa naulakkoon ripustettujen vaatteiden tutkiminen tai jälkien etsiminen vaatteista sekä taskujen tarkastaminen ja tyhjentäminen. Tarkastusta ovat myös henkilön hallussa olevan matka- tai käsilaukun, salkun tai muun vastaavan kantovälineen tarkastaminen. Lapselle voidaan tehdä henkilöntarkastus, jos laitoksen henkilökunnalla on perusteltua syytä epäillä, että lapsella on yllään tai vaatteissaan

- päihtymistarkoituksessa käytettäviä aineita tai aineen käyttöön soveltuvia välineitä tai
- sellaisia esineitä, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.

Tupakka ei ole sellainen säännöksessä tarkoitettu aine tai esine, jonka etsimiseksi henkilökunnalla olisi oikeus tehdä lapselle henkilöntarkastus.

Omaisuuksien ja lähetysten tarkastaminen: Lapsen käytössä olevat tilat, hänen hallussaan oleva omaisuus tai hänelle osoitettu kirje tai lähetys voidaan tarkastaa, jos on perusteltua syytä epäillä, että lapsella on hallussaan tai hänelle on lähetetty esimerkiksi vaarallisia aineita (päihitteet) tai esineitä. Tarkastusta ei voida tehdä tupakka- tai nikotiinituotteiden etsimiseksi. Lastensuojelulaki edellyttää, että tilojen tarkastamisessa on läsnä laitoksen johtaja tai hänen määräämänsä hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva, ja läsnä on oltava toinen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva.

Aineiden ja esineiden haltuunotto: Lastensuojelulaitoksen on otettava haltuun lapsen hallussa olevat

- päihtymistarkoituksessa käytettävät aineet tai tällaisen aineen käyttöön erityisesti soveltuvat välineet ja
- sellaiset aineet tai esineet, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.

Laitoksen haltuun saadaan ottaa myös sellaiset aineet tai esineet

- jotka ominaisuuksiensa puolesta soveltuvat vaarantamaan lapsen omaa tai toisen henkilön henkeä, terveyttä tai turvallisuutta tai vahingoittamaan omaisuutta,

jos on todennäköistä, että lapsi käyttää aineita tai esineitä näihin tarkoituksiin.

Lisäksi laitoksen haltuun saadaan ottaa

- lapsella olevat lapsen oman tai toisten lasten sijaishuollon järjestämistä tai laitoksen yleistä järjestystä todennäköisesti vakavasti haittaavat muut aineet ja esineet sekä
- lapsen hallussa olevat tupakkatuotteet tai nikotiininesteet

Päihdyttäviä aineita ovat esimerkiksi huumausaineet, alkoholi, alkoholipitoiset juomat, huumausaineeksi luokiteltavat lääkkeet ja haisteluun käytettävät liuottimet. Olennaista on, että aine on lapsella päihtymistarkoituksessa. Haltuun on otettava myös päihteiden käyttöön soveltuvat välineet, kuten lääkeruiskut, hasis- ja vesipiiput sekä käymis- ja tislusastiat.

Aineita ja esineitä, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen voivat olla muun muassa

- sellaisia, joiden käyttö tai hallussapito on muussa laissa kielletty tai on luvanvaraista (ampuma-aseet, patruunat, kaasusumuttimet ja räjähteet)
- järjestyslaissa säädetyt vaaralliset esineet (kuten nyrkkiraudat, stiletit ja heittotähdet, sähkölamauttimet ja muuksi esineeksi naamioidut teräaseet) Järjestyslaki 9 § (Finlex)
- lapsen itsensä valmistamat esineet, jotka on tarkoitettu hänen tai muun henkilön vahingoittamiseen ja
- lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen tarkoitetut liottimet ja hapot.

On olemassa lukematon määrä esineitä, joilla periaatteessa voi vahingoittaa joko omaisuutta tai henkeä ja terveyttä. Tästä syystä edellytyksenä on, että lapsen käytös selvästi viittaa siihen, että esinettä tai ainetta ollaan käyttämässä väärin, ennen kuin tämänkaltaisia esineitä voidaan ottaa pois. Lapsi saattaa esimerkiksi uhkailla sanallisesti tai olla muutoin aggressiivinen.

Sijaishuollon järjestämistä tai laitoksen yleistä järjestystä todennäköisesti vakavasti haittaavien aineiden ja esineiden haltuunoton tarkoituksena on esimerkiksi estää karkaamisia, huumausaineiden kauppaa tai vastaavia vakavasti sijaishuollon tarkoituksen vastaisia toimia.

Haltuun otettavia esineitä voivat tällaisessa tilanteessa olla myös esimerkiksi kännykkä tai mopo.

Haltuunotto on tarkoitettu käytettäväksi vain akuuteissa tilanteissa ja se voi kestää vain niin kauan kuin se on välttämätöntä lapsen hoidon ja kasvatuksen kannalta.

Kiinnipitäminen: Laitoksen johtaja tai laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö voi lapsen rauhoittamiseksi pitää kiinni lapsesta, jos lapsi sekavan tai uhkaavan käyttäytymisensä perusteella

- todennäköisesti vahingoittaisi itseään tai muita ja

- kiinnittäminen on lapsen oman tai toisen henkilön hengen, terveyden tai turvallisuuden välittömän vaarantumisen vuoksi taikka omaisuuden merkittävän vahingoittamisen estämiseksi välttämätöntä.

Kiinnittäminen voi pitää sisällään myös lapsen siirtämisen.

Kiinnittäminen tarkoittaa lapsen fyysistä kiinnittämistä. Minkäänlaisten välineiden käyttö ei ole sallittua. Kiinnittämisen on oltava luonteeltaan hoidollista ja huollollista.

Kiinnittäminen ei ole sallittua ennakkollisena toimenpiteenä ilman välitöntä vaaraa. Omaisuuden kohdalla kyse tulee olla merkittävästä vahingoittumisesta. Vähäisen vahingon suojaamiseksi toimenpide ei ole sallittu.

Kiinnittäminen on viimesijainen keino, johon saa ryhtyä vain, jos se on välttämätöntä. Toimenpiteen on oltava kokonaisuutena arvioiden puolustettavaa, kun otetaan huomioon lapsen käyttäytyminen ja tilanne muutoinkin.

Kiinnittäminen on lopetettava heti, kun se ei enää ole välttämätöntä lapsen rauhoittamiseksi.

Lähetysten luovuttamatta jättäminen: Luottamuksellinen viesti tai lähetys voidaan jättää kokonaan tai osittain luovuttamatta lapselle, jos se sisältää

- vaarallisia aineita tai esineitä, jotka tulisi ottaa haltuun lapselta, jos hän olisi ne jo saanut tai
- tietoja, asioita tai esineitä, joiden voidaan olosuhteet kokonaisuutena huomioiden perustellusti arvioida vakavasti vaarantavan lapsen tai toisen henkilön henkeä, terveyttä, turvallisuutta tai kehitystä.

Lapselle ei saa toimittaa lähetystä, joka sisältää esineitä, tietoja tai asioita (esimerkiksi valokuvan muodossa), jotka lapsen ikä ja kehitystaso huomioiden voidaan arvioida järkyttävän vakavasti hänen psyykkistä terveyttään.

Yhteydenpidon rajoittaminen: Yhteydenpidon rajoittaminen tarkoittaa, että laissa säädettyjen edellytysten täytyessä voidaan

- rajoittaa lapsen oikeutta tavata vanhempiaan tai muita läheisiään
- rajoittaa lapsen oikeutta pitää yhteyttä läheisiinsä puhelimitse tai muita välineitä käyttäen
- lukea ja pidättää lapsen lähettämä tai hänelle osoitettu yksittäinen kirje tai muu luottamuksellinen viesti tai tarkastaa ja pidättää muu lähetys
- ottaa rajoituksen ajaksi sijaishuoltopaikan haltuun lapsen hallussa olevat yhteydenpitoon käytettävät laitteet ja välineet tai rajoittaa niiden käyttöä
- jättää ilmaisematta lapsen olinpaikka vanhemmille tai huoltajille.

Lapsella on sijaishuollon aikana oikeus pitää yllä turvallisia ihmissuhteita. Sijoittajahyvinvointialueen (erityisesti lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän) ja lapsen sijaishuoltopaikan on tuettava ja edistettävä lapsen ja hänen vanhempiansa sekä lapsen ja muiden hänelle läheisten henkilöiden yhteydenpitoa. Lapsen sijaishuolto on järjestettävä niin, että sijaishuoltopaikan etäisyys ei ole este yhteydenpidolle lapselle läheisiin henkilöihin. Aroniityssä olevalla lapsella on oikeus tavata vanhempiaan, sisarusiaan ja muita hänelle läheisiä henkilöitä vastaanottamalla vieraita tai vierailemalla Aroniityn ulkopuolella sekä pitää heihin muuten yhteyttä käyttämällä puhelinta tai lähettämällä ja vastaanottamalla kirjeitä tai niihin rinnastettavia muita luottamuksellisia viestejä taikka muita lähetyksiä.

Lastensuojelulaissa on vielä muutamia rajoitustoimenpiteitä (eristäminen ja erityinen huolenpito), mutta ne eivät ole käytössä Aroniityssä vaan toteutetaan tarvittaessa muualla.

Rajoitustoimenpiteiden välttäminen

- Pyritään hoitamaan haastavat tilanteet ilman rajoitustoimenpiteitä
- Kasvatukselliset keinot
- Tilanteiden arviointi ennalta
- Riskien kartoittaminen ja sanoittaminen nuorelle
  - millainen toiminta voi johtaa rajoitustoimenpiteen käyttöön
- Luottamukselliset välit nuoriin
- asioista sopiminen
- yksilöllisten tarpeiden kunnioittaminen
- Tärkeää tuntee nuori ja tunnistaa merkit, jotka saattavat ennakoita haastavan tilanteen syntymistä
- Jokaisen nuoren kanssa tarkastellaan yksilökohtaisesti, miten juuri hänen kohdallaan voidaan ehkäistä rajoitustoimenpiteiden käyttöä

Rajoituksia saadaan käyttää vain, jos

- rajoitus on lapsen edun mukainen
- rajoitus on oikeassa suhteessa lapsen ikään ja kehitystasoon nähden
- rajoitus on lapsen hoidon ja huolenpidon tai sijaishuollon tarkoituksen toteuttamisen kannalta perusteltu ja sopiva
- rajoituksen käyttäminen on välttämätöntä lapsen oman tai muiden henkilöiden terveyden vakavan vaarantumisen vuoksi, ruumiillisen koskemattomuuden turvaamiseksi tai merkittävän omaisuusvahingon ehkäisemiseksi
- edellä mainitun estämättä yhteydenpitoa voidaan rajoittaa, jos lapsi itse vastustaa yhteydenpitoa
- rajoitus on oikeassa suhteessa suojeltavaan etuun nähden
- lapsen mielipide rajoituksesta on selvitetty 20 §:n mukaisesti, ellei se ole ilmeisen mahdotonta
- muut, lievemmät keinot eivät ole tilanteeseen soveltuvia.
- Rajoituksia voidaan asettaa vain kiireellisesti sijoitetuille tai huostaanotetuille lapsille. Avohuollon sijoituksessa rajoitustoimenpiteitä ei voida käyttää.

Turvallisuudesta huolehtiminen

- Kaikkien lasten turvallisuus on ensisijaisen tärkeää varmistaa joka tilanteessa.
- Työvuorosuunnittelussa varmistetaan riittävä henkilöstömitoitus
- Tarvittaessa hankitaan lisäresurssia sijaisista
- Työntekijät tietoisia lasten sijainnista Aroniityn sisällä
- Lapsi, johon rajoitustoimenpide kohdistetaan tai joka uhkaa väkivallalla, ohjataan omaan huoneeseen tai tilaan, jossa tilannetta arvioidaan, rauhoitetaan ja lapsen kanssa keskustellaan
- Tilanteesta riippuen lapset ohjataan omiin huoneisiinsa tai yhteiseen tilaan yhdessä työntekijän kanssa
- Huomioidaan myös sen lapsen yksityisyys, johon rajoitustoimenpide kohdennetaan
- Vierailut Aroniityyn sovitaan aina tilannekohtaisesti ja neuvottelut järjestetään tarpeen vaatiessa esim. sosiaalitoimistossa tai etäyhteydellä

- Rajoitusten käytön yhteydessä tai kun on olemassa väkivallan uhka, ulkopuolisista huolehditaan ohjaamalla heidät turvalliseen tilaan tai pois sisätiloista
- Yksikössä on useampi hätäpoistumistie
- Ennakoiva asenne turvallisuuteen
- Lasten huoneissa ei saa säilyttää esineitä, joita voidaan käyttää itsensä tai muiden vahingoittamiseen
- Siisteydestä huolehditaan
- Vaaralliset aineet ja esineet säilytetään lukkojen takana

Rajoitusten käytön jälkeen

- Rajoitustoimenpiteeseen johtaneet syyt ja tilanne käydään läpi kasvatuksellisen keskustelun keinoin
- Lapselle kuvataan selvästi ja ymmärrettävästi, miksi rajoitustoimenpiteeseen on päädytty
- Lasta ei syyllistetä rajoitustoimenpiteeseen johtaneista syistä
- Tilanteeseen pyritään yhdessä lapsen kanssa löytämään ratkaisu ja lapselle annetaan mahdollisuus toimia jatkossa toisin
- Tarvittaessa tarkennetaan hoito- ja kasvatussuunnitelmaa
- Huomioidaan yksityisyydensuoja

Oikeusturvakeinot

- Lapselle annetaan rajoitustoimenpiteestä tehty kirjallinen päätös ja se käydään hänen kanssaan läpi
- Lapsi saa päätöksen itselleen tai voi halutessaan antaa sen säilytettäväksi lapsen omaan kansioon ohjaajien kansliaan, josta saa sen halutessaan luettavakseen
- Päätöksen luovuttaminen, sen läpikäyminen ja päätöksen säilyttämiseen liittyvät tiedot kirjataan nuoren päivittäisraporttiin
- Lapselle kerrotaan hänen oikeudestaan muutoksenhakuun
- Suoraan hallinto-oikeudelta voi hakea muutosta yhteydenpidon rajoittamista, aineiden ja esineiden haltuunottoa, lähetyksen luovuttamatta jättämistä, liikkumisvapauden rajoittamista, eristämistä sekä erityistä huolenpitoa koskevista päätöksistä. Henkilöntarkastukseen ja henkilönkatsastukseen, omaisuuden ja lähetyksen tarkastamiseen sekä kiinnipitämiseen ei saa lastensuojelulain mukaan hakea muutosta valittamalla.
- Lasta autetaan tarvittaessa valituksen tekemisessä ja Hallinto-oikeuden osoite löytyy rajoituspäätöksestä.
- Asiasta keskustellaan avoimesti eikä lapsen oikeuksia vähätellä
- Työyhteisöllä on yhteinen linja ja sovitut toimintatavat tilanteeseen
- Lapselle kerrotaan asia niin, että hän sen ymmärtää
- Lapselle neuvotaan taho, johon nuori voi olla yhteydessä ja tarvittaessa autetaan
- Pyrkimyksenä on säilyttää keskusteluyhteys lapseen ja mahdollisuuksien mukana keskustella asiasta ensin Aroniityssä

Sosiaaliasiavastaava

Jos olet tyytymätön saamaasi palveluun tai kohteluun sosiaalihuollon yksikössä tai kaipaat neuvontaa oikeuksistasi asiakkaana, sosiaaliasiavastaavan kanssa voit pohtia erilaisia keinoja tilanteen selvittämiseksi. Sosiaaliasiavastaava on puolueeton henkilö, joka neuvoo, miten sinä asiakkaana voit toimia omassa asiassasi.

Sosiaaliasiavastaava

- neuvoo sinua sosiaalihuollon asiakaslain mukaisissa asioissa
- neuvoo miten voit toimia, kun olet tyytymätön saamaasi palveluun tai kohteluun
- neuvoo ja avustaa sinua muistutuksen tekemisessä ja tiedottaa sinua oikeuksistasi
- toimii muutoinkin niin, että oikeutesi toteutuvat.

Pirkanmaan hyvinvointialue: Hämeenkyrö, Ikaalinen, Kangasala, Kihniö, Kuhmoinen, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Pälkäne, **Tampere**, Valkeakoski, Vesilahti, **Ylöjärvi**

Sanna Juurakko ja Taija Mehtonen

sosiaaliasiavastaava@pirha.fi, p. 040 504 5249

Keski-Suomen hyvinvointialue: Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari, Äänekoski

Eija Hiekka

sosiaaliasiavastaava@hyvaks.fi, turvaposti.hyvaks.fi, p. 044 265 1080

Helsinki: 09 310 43355, suojattu sähköposti sotepe.potilasasiavastaava@hel.fi

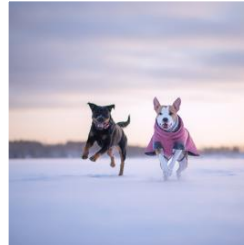
Oikeus oppia ja löytää aikuisen tuella oma, itselleen sopiva, tapa oppia ja kokea uutta

Oikeus olla turvassa, kokea ja näyttää kaikenlaisia tunteita sekä pohdiskella niitä itsekseen ja yhdessä muiden kanssa

Oikeus olla oma itsensä ja tulla hyväksytyksi sellaisena kuin on

Oikeus leikkiin ja hullutteluun sekä vastapainoksi lepoon ja laiskotteluun

Lasten oikeuksien viikolla marraskuussa 2024 Shiva-koira vahti, että lasten oikeudet toteutuvat mallikkaasti Aroniityssä